

Protokoll fört vid viltförvaltningsdelegationens möte 2016-02-18

Plats: Länsstyrelsen i Uppsala län, Bäverns Gränd 17

Närvarande: Peter Egardt (ordf.) Hans-Erik Carlsson, Lars Ekström, Anders Hedström, Stefan Holm, Bo Jansson, Sonja Jansson, Lars Karlsson, Kurt Källström, Lars-Olof Legnerfält, Björn Orring, Per-Gunnar Persson, Johan Rendel, Elisabet Rosengren, Åsa Sikberg, Anders Söderström, Claes Utterström. Inbjudna externa presentatörer till mötet: Christer Pettersson, Naturvårdsverket och Matts Rolander, Skogsstyrelsen. Föredragande tjänstemän: Lars Plahn, Per Blomkvist, Lennart Nordvarg samt sekreterare Kalle Mälson.

§ 1. Landshövding Peter Egardt hälsade alla välkomna.

§ 2. Björn Orring valdes att tillsammans med ordföranden justera protokollet.

§ 3. Mötet godkände den utskickade dagordningen.

§ 4. Föregående protokoll godkändes och lades till handlingarna.

§ 5. *Ansökningar om medel från älgvårdsfonden.*

Lars Plahn föredrog.

Lars presenterade fyra inkomna ansökningar avseende medel ur älgvårdsfonden. Östhammars jaktskyttebana har inkommit med ansökan om medel för inköp av vapen för utlåning. Norra Upplandskustens älgförvaltningsområde har inkommit med ansökan om medel för flyginventering. Älgförvaltningsområdena Ekoln-Trögd respektive Fjärdhundra har inkommit med ansökningar avseende medel för genomförande av spillningsinventeringar.

Länsstyrelsen avser att avslå ansökan angående medel för utlåningsvapen vid skyttebana. Efter diskussion bestämdes att riktlinjerna avseende bidrag ur älgvårdsfonden behöver förtydligas och uppdateras. Länsstyrelsen tar med sig frågan och återkommer till nästa möte med viltförvaltningsdelegationen.

Avseende bidrag för flyginventeringar av älg så hänvisar Lars till att Länsstyrelsen behöver tillförlitliga och kontinuerliga inventeringsdata. Flyginventeringen tillhör inte en av de basmetoder för inventering av älg som föreslagits av SLU. Den hör till kategorin utökade metoder som ska användas vid behov.

2016-03-17

104-742-16

Diskussion fördes huruvida flyginventering kan genomföras som ett alternativ om det är kostnadsneutralt i förhållande till spillningsinventeringar. Viltförvaltningsdelegationen fattar inte beslut om enskilda ansökningar, men efter diskussionen bestämdes att Länsstyrelsen även avseende inventeringsmetoder ser över riktlinjerna för bidrag ur Älgvårdsfonden med hänsyn till alternativa inventeringsmetoder och presenterar ett förslag till uppdaterade riktlinjer vid nästa möte med viltförvaltningsdelegationen.

För Lars presentation avseende ansökningar ur Älgvårdsfonden, *se bilaga 1*.

§ 6. Information om Älgbetesinventering (ÄBIN) och resultat från Uppsala län år 2015 samt planerade inventeringar år 2016

Matts Rolander från Skogsstyrelsen föredrog.

Matts inledde med en kort presentation av sig själv samt berättade kort om Skogsstyrelsens roll som skoglig myndighet. Han berättade vidare om skogstillståndet i Uppsala län med avseende på hjortdjurens koppling till de skogspolitiska målen. Skogsstyrelsens bedömning är att betestrycket behöver minska för att produktions- och miljömålen för skogen ska kunna nås. Matts presenterade trender för hur förändringen av trädslag (gran resp. tall) ser ut idag och prognoser för framtiden i och med dagens skogsbruk och diskuterade vilka effekterna blir om felaktigt valt trädslag planteras på ej lämpliga marker.

Matts fortsatte sin presentation med att kort beskriva hur Älgbetesinventeringarna (ÄBIN) är uppbyggda. Han berättade vidare om vilka skogsbestånd som tas med i inventeringarna samt vilka skador som noteras. Matts sammanfattade skadeläget avseende betesskador i Uppsala län år 2015 då fyra av sex Älgförvaltningsområden i länet inventerades. Betesskadorna, förekomst av RASE (rönn, asp, sälk och ek) samt ståndortsplaneringen i länet placerar Uppsala län resultatmässigt i mitten vid jämförelse med nio andra mellansvenska län (dock med en ”dragning som den bättre halvan” av dessa län).

Skogsstyrelsen ser åtgärdsbehov i Älgförvaltningsområden med hög andel färska betesskador på tall och där det finns en låg grad av anpassning av trädslag efter markförhållanden (då gran planteras på mager mark). De åtgärder man ser kan utgöras av anpassning av tätheten av hjortdjur, ökad tallföryngring samt ökad tillgång på annat foder för hjortdjuren.

Under våren 2016 planeras Älgbetesinventeringar i Ekoln-Trögdens, Fjärhundras, Norra Upplandskustens respektive Österbybruks Älgförvaltningsområden.

Matts avslutade sin presentation med att konstatera att forskning kring metoder att bedöma kostnader för betesskador pågår och att det idag inte finns någon vedertagen beräkningsmodell som är vetenskapligt kvalitetssäkrat. Det pågår dock försök och forskning inom området.

Efter Matts presentation visade Lars Plahn hur Älgavskjutningen sett ut i Uppsala län under perioden 2015/2016. Avskjutningen i förhållande till avskjutningsmålen varierar inom länets Älgförvaltningsområden, med ett spann avseende nyttjandegrad mellan 63 till 98 %.

För Mats presentation avseende ÄBIN, *se bilaga 2*.

§ 7. *Vildsvinssituationen i länet*

Lars Plahn föredrog.

Lars inledde med att redogöra att inspel från en privatperson via friluftsintrasset inkommit till delegationen avseende vildsvinssituationen i länet. Kurt Källström redogjorde kort för bakgrunden, där problem med utfodring vid åtelplatser för vildsvin beskrivs.

Lars visade upp avskjutningen av vildsvin i länet och konstaterade att avskjutningen av vildsvin ökar. Även viltolyckor orsakade av vildsvin ökar. Lars redogjorde sedan för vilka möjligheter Länsstyrelsen har att påverka vildsvinssituationen och vad Länsstyrelsen gör för att påverka populationsutvecklingen av vildsvin i länet.

Länsstyrelsen behandlar och godkänner allt fler ansökningar avseende rörlig belysning vid vildsvinsjakt, något som det finns positiva erfarenheter av i och med minskade problem med vildsvin. Lars betonar också vikten av samverkan för att bemöta problemen med en ökande vildsvinspopulation. Vid 2016 års årliga träff med älgskötselområdena i länet kommer ett tema vara vildsvin och vildsvinsproblematiken, där samordning av jakt och gemensamma regler avseende åtling kommer att diskuteras. Länsstyrelsen återkommer med datum för träffen.

Lars informerar också om att det efterfrågas kontaktpersoner i älgförvaltningsområdena i länet som kan ingå i en akutgrupp kring vildsvin som kan konsulteras då akuta problem uppstår, så att information kring vildsvin kan föras ut lokalt.

En diskussion kring vikten av samverkan med berörda parter avseende vildsvinsfrågan fördes. Jaktsidan lyfte också upp frågan kring avsättning för vildsvinskött, och de krav som föreligger avseende besiktning av vildsvinskött. Med anledning av detta föreslogs att det till följande möte med viltförvaltningsdelegationen bör inbjudas en representant från livsmedelsverket för att informera om regelverket kring besiktning av vildsvinskött.

För Lars presentation avseende vildsvinssituationen i länet, *se bilaga 3*.

§ 8. *Information kring strategi för svensk viltförvaltning*

Christer Pettersson från Naturvårdsverket föredrog.

Christer delade ut och presenterade den strategi för svensk viltförvaltning som Naturvårdsverket tagit fram under 2015 på uppdrag av regeringen. Strategin är övergripande och pekar ut riktningen för svensk viltförvaltning fram till år 2020. Visionen i strategin är "en viltförvaltning i balans gör att alla kan uppleva viltets värden". Christer berättade om de grunder som strategin bygger på, som ska utveckla och stärka viltförvaltningen. Till strategidokumentet finns även en handlingsplan kopplad avseende Naturvårdsverkets arbete med att samordna och vägleda Länsstyrelserna i arbetet med viltförvaltningen. Strategin finns även att ladda ned på Naturvårdsverkets hemsida (<https://www.naturvardsverket.se/Om-Naturvardsverket/Publikationer/ISBN/8700/978-91-620-8736-4/>).

2016-03-17

104-742-16

För Länsstyrelsen i Uppsala läns yttrande avseende strategin för svensk viltförvaltning, *se bilaga 4.*

§ 9. Nya riktlinjer från EU avseende viltskador

Lars Plahn föredrog.

Lars informerade kort om att det från den 1 januari 2016 gäller delvis förändrade förutsättningar för användning av viltskadeanslaget för ersättning till företag (ersättningar och bidrag till privatpersoner berörs ej av förändringarna).

Ersättning för direkt skada (dödade djur, betad gröda och skador på andra materiella tillgångar) får lämnas med upp till 100 %. Indirekta skador kan ersättas med högst 80 % (detta inbegriper exempelvis veterinärkostnader samt eftersök av skadade och dödade djur). Förebyggande åtgärder kan få bidrag med högst 80 % av totalkostnaden (exempelvis kostnader för stängselmaterial och arbete).

Länsstyrelsen tittar vidare på förändringarna och avser att återkomma i ärendet under följande möte med viltförvaltningsdelegationen.

För Lars presentation avseende nya riktlinjer från EU avseende viltskador, *se bilaga 5.*

§ 10. Information om att Uppsala län under 2016 är ordförandelän i samverkansrådet för mellersta förvaltningsområdet för rovdjur.

Peter Egardt informerade om att Uppsala län under 2016 är ordförandelän i det samverkansråd för rovdjurfrågor som finns i det mellersta förvaltningsområdet som består av åtta län.

§ 11. Socioekonomisk hänsyn i rovdjursförvaltningen

Lars Plahn föredrog.

Lars redogjorde för att Naturvårdsverket som en andra del regeringsuppdraget att utreda gynnsam bevarandestatus för varg under november 2015 utkommit med en analys och redovisning av hur socioekonomin påverkas av en vargpopulation som har gynnsam bevarandestatus i Sverige. Lars redogjorde kort för innehållet i rapporten. Rapporten kan laddas ned från Naturvårdsverkets hemsida.

Länsstyrelsen har med anledning av vargreviret vid Glamsen i norra Uppsala län fått in en skrivelse från en djurägare i området. Information kring denna skrivelse bordlades till nästa möte med viltförvaltningsdelegationen.

För Lars presentation avseende socioekonomisk hänsyn i rovdjursförvaltningen, *se bilaga 6.*

§ 12. Information om vinterns rovdjursinventeringar samt aktuella rovdjurshändelser

2016-03-17

104-742-16

Per Blomkvist föredrog.

Per började med att påminna om hur man kommer i kontakt med Länsstyrelsen vid observationer av rovdjur (via telefonnummer 010-22 33 308 samt genom rapportering via rovobs.se samt skandobs.se).

Per redogjorde för björnläget i länet och gick även kort in på björnhändelser i länet under år 2015. Per informerade också om att det har inkommit en ansökan om djurparkstillstånd för ett björnhägn i Almungeberg.

Avseende varg visade Per på inrapporterade observationer och visade även bilder från vargreviret vid sjön Glamsen, där en föryrnging är konstaterad. Per informerade även om en eventuell vargförekomst i naturreservatet Florarna.

Per visade på inventeringsläget för lo samt preliminära grupperingar av lodjur i länet i familjegrupper. Hittills är 10 familjegrupper särskilda vid inventeringarna samt ytterligare 3-5 familjegrupper på gränsen till omgivande län som sannolikt i inventeringsresultaten kommer att delas med andra län. Per informerade även om döda lodjur i länet under 2016.

Per gav en sammanfattning över skador på tamdjur orsakade av rovdjur i länet under 2015. I samband med denna information påminde Per om Rovdjuralert, vilket är en SMS-tjänst inom vilken man som djurägare kan få information vid rovdjursangrepp i länet uppdelat kommunvis.

Per informerade även om att tre stängselkurser kommer att äga rum i länet under våren (april). Mer information om plats och tid meddelas senare.

För Pers presentation avseende vinterns rovdjursinventeringar samt aktuella rovdjurshändelser, *se bilaga 7*.

§ 13. Nästa möte

Nästa möte med viltförvaltningsdelegationen genomförs den 26:e maj klockan 14-16.

Vid protokollet

Kalle Mälson

Justeras

Peter Egardt

Björn Orring

